

D. Marcos Blanco, con DNI nº XXXXXX e enderezo para os efectos de notificación na avenida Galicia número 30, 2ª do Concello de Salvaterra de Miño (CP 36450), actuando en nome e representación da «**ASOCIACIÓN LAZOIRO**» (CIF número **G-94086642**; inscrita no Rexistro Central de Asociacións co nº 2013/017882 Sección 1).

Presenta, para a súa discusión e aprobación, se procede, a **MOCIÓN** para reducir a exposición da poboación e o medio aos contaminantes hormonais, de acordo cos seguintes motivos:

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os contaminantes hormonais, coñecidos como alteradores hormonais ou disruptores endócrinos (EDC, Endocrine Disrupting Chemicals en inglés), son substancias capaces de alterar o funcionamento normal do sistema hormonal provocando un grave risco sobre a saúde das persoas e a fauna silvestre.

A exposición da poboación a contaminantes hormonais presentes no ambiente está relacionada co incremento de importantes danos á saúde e enfermidades, incluíndo problemas de saúde reprodutiva (ex., infertilidade, malformacións conxénitas), tumores e outras enfermidades en órganos hormono-dependentes (mama, próstata, testículo, tiroides), enfermidades metabólicas (diabetes, obesidade), enfermidades inmunolóxicas e alteracións no desenvolvemento do sistema neurolóxico, entre outras, segundo advirte un estudo recente da Organización Mundial para a Saúde (OMS) ¹.

Segundo a Sociedade Española de Saúde Pública e Administracións Sanitarias (SESPAS), os niveis de disruptores endócrinos presentes no organismo da poboación en España (a chamada contaminación interna?) son moi superiores aos da poboación doutros países e ameazan a saúde, o benestar e a economía das e dos nosos cidadáns e do noso estado do benestar ².

Ademais dos efectos directos na saúde humana, estes contaminantes teñen efectos negativos no medio natural.

As administracións locais teñen un papel fundamental na implantación de medidas para reducir a exposición das e dos seus cidadáns a estes contaminantes.

Por outra banda, actuando en defensa da saúde pública e do medio, tamén poden esixirlles á autoridades galegas e europeas que actúen guiadas polo interese xeral e prohiban estas substancias.

Por todo iso propoñemos a seguinte

1Bergman A, Heindel JJ, Jobling S, et al, editors. State of the science of endocrine disrupting chemicals ? 2012. Geneva: UNEP/WHO; 2013. Disponible en: <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/index.html>

2 Carta de SESPAS á ministra de Sanidade. Servizos Sociais e Igualdade do Goberno de España. [http://www.sespas.é/adminweb/uploads/docs/Carta EDC.pdf](http://www.sespas.é/adminweb/uploads/docs/Carta_EDC.pdf) 1As intensas presións do lobby químico en Europa e España impiden a aplicación de principios básicos de saúde pública, mediante unha regulación adecuada e a implantación de políticas para reducir o risco.Estas presións para defender intereses corporativos están atrasando as actuacións de todas as administracións en favor da saúde da poboación.

MOCIÓN

O Concello de Salvaterra de Miño comprométese a:

1. Evitar o uso de praguicidas en espazos públicos.

Evitarase a fumigación de parques e xardíns, o uso de herbicidas en espazos públicos, a fumigación de centros escolares, centros sanitarios e outros espazos públicos pechados para non expoñer, innecesariamente, á poboación a contaminantes hormonais. Prohibirase expresamente o uso de glifosato e doutras substancias relacionadas na lista de posibles disruptores endócrinos de *The Endocrine Disruption Exchange* (<http://www.endocrinedisruption.org/>). Como alternativa, utilizaranse preferentemente métodos de loita contra pragas e de control de malas herbas que non utilizan substancias químicas tóxicas.

2. Fomentar o consumo de alimentos orgánicos en garderías, comedores escolares, residencias e centros hospitalarios.

A alimentación é unha das principais vías de exposición a substancias tóxicas. Para reducir a exposición a contaminantes hormonais a través da alimentación o Concello de Salvaterra de Miño fomentará nos comedores escolares, residencias e centros hospitalarios unha dieta variada, que persiga reducir o consumo de peixes e carnes graxas; favorecerá o consumo de alimentos orgánicos; evitará os envases que conteñan bisfenol-A, ftalatos e outros disruptores endócrinos; e evitará quentar e cociñar alimentos en envases e utensilios sintéticos que conteñan estas substancias (plásticos, teflón, etc.). O Concello de Salvaterra de Miño implantará estas medidas directamente en todos os comedores e residencias baixo a súa responsabilidade e fomentará a aplicación destas medidas en centros privados.

3. Informar e formar a sanitarios, educadores e xornalistas sobre os riscos dos contaminantes hormonais, sobre as principais fontes de exposición da poboación e sobre como reducir esta exposición.

O Concello de Salvaterra de Miño organizará xornadas informativas e formativas dirixidas preferentemente aos profesionais en contacto con familias con cativos/as, nenos e nenas e adolescentes, como son os médicos/as de familia, pediatras, matronas e enfermeiras/os. Tamén elaborará os materiais necesarios (guías,

folletos, etc), para informar a estas e estes profesionais adecuadamente dos riscos para a saúde da exposición a contaminantes hormonais e así estar capacitados para ofrecer recomendacións para reducir a exposición a substancias tóxicas, do mesmo xeito que fan xa noutros países europeos. Tamén realizará xornadas e materiais dirixidos especificamente a persoal de educación e educadores/as de todos os niveis e a persoal de comunicación, quen deben estar informados e formados para poder ofrecer unha información veraz e contrastada á poboación.

4. Promover o uso de produtos limpos a través de contratas e compras públicas.

As administracións públicas españolas gastaron en obras, bens e servizos 165 mil millóns de euros en 2011, sendo, con diferenza, o principal axente do mercado. A limitación da presenza de contaminantes hormonais e outras substancias preocupantes en contratas e compras públicas, non só reducirá a exposición do persoal e de usuarios/as de centros públicos, con centros escolares e sanitarios, ademais impulsará a presenza de produtos máis seguros no mercado, e apoiará así ás empresas que se comprometeron ofrecendo produtos máis limpos e seguros. O Concello de Salvaterra de Miño comprométese a reducir progresivamente o uso de substancias relacionadas na lista de posibles disruptores endócrinos de *The Endocrine Disruption Exchange* (<http://www.endocrinedisruption.org/>) e a incluír cláusulas que eviten o seu uso nos pliegos de condicións de contrátalas e compras públicas.

5. Reducir o tránsito de automóbiles.

Que o Concello de Salvaterra de Miño en colaboración cos colexios, ANPAS e demais asociacións ou entidade involucradas elabore un plan de mobilidade infantil para que os escolares vaian andando sós e seguros á escola como xa se vén facendo noutros concellos. Fomentando así unha mobilidade infantil segura, saudable e sostible.

6. Esixir á Xunta de Galicia a adopción de medidas de redución da exposición a contaminantes hormonais, como as incluídas nesta moción, e a eliminación progresiva do uso de agroquímicos desenvolvendo políticas agrícolas e comerciais para a transición cara a un modelo de produción e consumo de alimentos agroecolóxicos e de proximidade.

7. Esixirlles ao Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade e ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente a adopción de políticas para reducir a exposición da poboación e o medio a contaminantes hormonais e a defensa da prohibición urxente destas substancia a escala Europea.

8. Informar anualmente ao Pleno do Concello e á cidadanía a través da súa páxina Web sobre os avances no cumprimento deste acordo.

Guía Eliminación de contaminantes hormonales por Ecologistas en Acción:
<http://www.ecologistasenaccion.org/article7721.html>

Salvaterra de Miño, 30 de xaneiro do 2017.

O Presidente

Asdo:

AO PLENO DO CONCELLO DE SALVATERRA DE MIÑO

Asociación Lazoiro info@lazoiro.org | 667 007 051 - 699 444 437